

ниховних закладів для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, – з 14-ти років), то цивільно-правові договори укладаються по досягненні 18-річного віку, в окремих випадках – з 15-річного віку або з моменту укладення шлюбу особою, що не досягла повноліття) [5];

7) за порядком їх укладення (для укладення цивільно-правових договорів встановлено більш складний порядок, ніж для укладення трудового договору, оскільки ця процедура передбачає дві стадії: 1) пропозиція однієї сторони укласти договір (оферта); 2) прийняття пропозиції другою стороною (акцент). Порядок укладення трудового договору значно простіший.

1. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. /За ред. В.М. Вакуленка, О.П. Товстенка. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 1040с.
2. Лудь В.В. “Контракти у підприємницькій діяльності: Навч. Посібник. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 560с.
3. Прокопенко В., Вівчаренко О. “Прийом на роботу та звільнення.” – Коломия: Вік, 1996. – 80с.
4. “Советское трудовое право.”/ Под ред. О.В. Смирнова. – М.: Профиздат, 1991. – 368с.
5. Цивільний кодекс України. // Право України. – 1993. – №11-12.

НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

Юрій Микитин,
П курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – *Кобецька Н.Р.*,
кандидат юридичних наук, доцент.

I. Юридичний механізм захисту прав і свобод слід розуміти як всю сукупність гарантій прав і свобод, що реалізується динамічним взаємозв'язком носія прав на захист та органу державної влади, що здійснюється з метою захисту суб'єктивного права.

II. У механізмі гарантування прав і свобод можна виділити 2 рівні: національний та міжнародний.

На мою думку, до національних механізмів можна віднести:

1. Органи державної влади (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет міністрів України, місцеві державні адміністрації) і органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень та відповідні службові та посадові особи (зокрема Уповноважений Верховної Ради з прав людини).

2. Політичні партії і відповідні громадські організації та їх органи.

3. Засоби масової інформації і недержавні та державні органи, організації в галузі масової інформації.

4. Суди, які захищають права і свободи людини і громадянина.

5. Спеціалізовані державні і громадські організації у справі захисту прав і свобод людини і громадянина (наприклад: адвокатура, нотаріат тощо).

6. Прокуратура та інші правоохоронні органи, що здійснюють захист прав і свобод.

7. Неурядові правозахисні організації України.

8. Та інші.

У міжнародному механізмі гарантування прав і свобод можна виділити:

1. Засоби гуманітарної інтервенції (проте, вони є неправовими, нелегітимними), бо вони суперечать принципам міжнародного права і становлять реальну загрозу як для мирних міждержавних відносин, так і для самих прав і свобод людини.

2. Силкові засоби захисту та засоби тиску (засоби тиску та силкові засоби захисту прав і свобод людини застосовуються за рішенням Ради Безпеки ООН і розглядаються як крайній захід розв'язання гуманітарних криз).

3. Правові засоби захисту прав і свобод людини.

III. Історією світової цивілізації доведено, що рівень демократії в суспільстві визначається місцем суду в системі органів державної влади та його роллю в захисті прав і свобод людини і громадянина.

Судочинство в Україні здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції.

IV. На даний час доволі актуальним є правозахисна діяльність недержавних організацій. Вони є важливим чинником у механізмі захисту прав і свобод людини, передусім політичних та особистих. В Україні діє близько 20 неурядових організацій, діяльність яких пов'язана з правами людини. Серед них Український центр людини, Українсько-Американське бюро захисту людини, Всеукраїнський комітет охорони прав людини, Українська правнича фундація з центром прав людини та інші.

V. ст. 19 Європейської конвенції про захист прав людини і основних свобод від 1950 року (ратифікована Україною у 1997 році) дає можливість звертатись до Європейської комісії з прав людини і Європейського суду з прав людини за захистом своїх законних прав, свобод та інтересів.

Аналогічні міжнародні механізми захисту прав і свобод людини і громадянина є і в інших частинах світу. Про це можна зробити висновок, проаналізувавши, зокрема, Американську конвенцію з прав людини (Коста-Ріка, 1969 р.) і Африканську хартію прав людини і народів (прийнята Організацією Африканської Єдності у м. Банджулі в 1981 р.). Ці правові акти передбачають створення відповідно Міжамериканської комісії з прав людини та Африканської комісії з прав людини і народів.

Одним з найбільших досягнень ООН вважається створення у 1998 році Міжнародного трибуналу в Римі. Цей орган має стати постійно діючою інстанцією в галузі кримінального права.

1. Европейская конвенция о защите прав человека и основных свобод // Государство и право. – 1998. – № 7.
2. Общая теория прав человека / Отв. ред. Е.А. Лукашева. – М., 1996.
3. Права человека: Сборник универсальных и региональных международных документов. – М., 1990.
4. Саменко М. Забезпечення прав і свобод людини і громадянина та їх захист органами конституційної юрисдикції // Право України. – 2000. – №3.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРОРИЗМУ

*Олександр Острогляд,
IV курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – Кучера А.В.,
кандидат юридичних наук, доцент.*

Розвиток сучасного світу характеризується існуванням гострих глобальних проблем, серед яких, поряд з такими “традиційними”, як термоядерна, екологічна, демографічна і продовольча, значне місце сьогодні займає проблема організованої злочинності та тероризму.

Розробка даної теми є надзвичайно актуальною для України. За останні роки кількість вчинених злочинів терористичного характеру зростає. Однак внаслідок законодавчої невизначеності у більшості випадків виникають ускладнення у правозастосовчій діяльності з приводу кваліфікації тих або інших діянь як терористичних.

На ці питання, в основному, і було спрямоване моє дослідження, яким було встановлено, що:

1. Тероризм – це застосування чи погроза застосування насильства або інших загально-небезпечних дій, які створюють небезпеку життю і здоров'ю невизначеного кола осіб, спричинення майнової шкоди або настання інших суспільно-небезпечних наслідків, якщо такі дії спрямовані на підрив стану спокою, на дестабілізацію, залякування або пригнічення суспільства, з метою вплинути на прийняття державою, міжнародною організацією, фізичною чи юридичною особою будь-якого рішення чи утримання від нього.

2. До складу такого складу злочину як тероризм входять:

- Об'єкт: основний – громадська безпека, додатковий – національний і наднаціональний інститути, додатковий – життя, здоров'я особи, майно та ін.